

Heil en zegen

Heil en zegen

In de gebrokenheid van het leven kun je er sterk naar verlangen iets van heilheid te ervaren. Dat is een diep menselijk verlangen. Het is van alle tijden. Je wilt iets zien aan pijn en lijden en dood voorbij. Als je vastloopt kun je hunkeren naar een nieuw begin, een einde aan de spanning en aan de golven die je overspoelen.

Veel bijbelverhalen gaan daarover. En er is een diep besef dat er in Gods wereld heilheid is aan de gebrokenheid voorbij. Je kunt door de gang van je leven gaan twifelen over dat visioen van de bijbel. Tranen van onze ogen afgewist... Er zal geen rouw en geklaag en moeite meer zijn...

Dat visioen spreekt ons aan in ons hart, en tegelijk kan het in je leven verder weg lijken dan ooit. Je ervaart er helemaal niets van.

Met kerst hebben we de geboorte van Jezus gevierd. 'U is heden de Heiland geboren.' De heilmaker van het mensenleven. En vlak daarna zien we Simeon en Anna in de tempel (Lucas 2:22-39). Simeon's naam betekent 'verhoring'. En Anna's naam: 'door God begenadigd'. Ze zijn in de tempel. Ze zijn beiden op hoge leeftijd. En ze hebben allebei veel meegemaakt. Anna is na 7 jaar met haar man geleefd te hebben weduwe geworden en Simeon had het voor z'n kiezen gehad in de tempeldienst. Twee hoogbejaarde mensen, getekend door het leven, maar ze zijn niet uitgeteld. We lezen dat ze leven in actieve verwachting. Dichtbij God. Simon wordt rechtvaardig en vroom genoemd. Hij stelt zich open voor de Heilige Geest. En Anna diende God onafgebroken in de tempel met vasten en bidden, nacht en dag. Ze zoeken allebei actief de omgang met God. Maar hun verwachting is nog steeds niet vervuld. Ze strekken er zich wel naar uit. Het houdt hen op de been. Het maakt ze geestelijk sterk. Ze leven zou je kunnen zeggen, in actieve verwachting. In de gelovige levenshouding van oudere mensen kunnen we glimpen van Gods aanwezigheid zijn.

In het verhaal van Simeon en Anna zien we ook dat hun verwachting wordt vervuld. Er is sprake van verhoring en van begenadigd zijn. Ze zien de Messias die beloofd is, als Jozef en Maria het kind Jezus de tempel inbrengen om Hem toe te wijden aan de Heer. Simeon neemt het kind in zijn armen. Hij drukt het heil dat door God geschonken is aan z'n hart. Hij is de eerste getuige die de diepste betekenis van Jezus uitspreekt: 'Mijn ogen hebben uw heil gezien.' Een totaal nieuwe levenssituatie is aangebroken. Het heil van God breekt door in de wereld.

In een mooi oud liedje zongen we vroeger over Simeon:

Zo laat Gij Heer uw knecht,
naar 't woord hem toegezegd,
thans henen gaan in vrede.
Nu hij uw zaligheid,
zo lang door hem verbeid,
gezien heeft op zijn bede.

Iets van het heil van God concreet zien worden: nu eens kun je er zelf iets van ervaren en dan weer kun je het bij anderen zien. Het is te zien bij mensen die leven in actieve verwachting, en bij wie iets zichtbaar wordt van het heil van God, waar ze diep van binnen in geloven.

Zo was ik een keer in het Exodus huis in 's Hertogenbosch, waar ex-gedetineerden worden begeleid naar een nieuw leven zonder criminaliteit. Ik was er heen gegaan met kloosterzuster Ann Grent. Ook een Anna. Het huis waarin zij woont heet Mater Misericordia Dei: moeder van de barmhartigheid Gods. Ze hoort bij de orde van de Zusters van Liefde. Ze was kort daarvoor 90 jaar geworden.

Ik heb Ann ooit ontmoet in de gevangenis van Scheveningen waar ze werkte, eerst als verpleegkundige en later als pastor. Ze hoorde tot de supporters van Exodus van het eerste uur. Haar hele leven heeft ze in dienst gesteld van de zorg voor gedetineerden en hun familie. Een moeder voor mensen in de knel.

Om haar verjaardag te vieren nam ik haar mee naar haar levenswerk: mensen die net uit de bajes waren gekomen. We werden met een maaltijd door hen ontvangen. En tijdens de maaltijd vertelde zuster Ann over haar persoonlijk geloofsleven en over haar werk. En we gingen met de bewoners in gesprek. Waar kun je lichtpunten vinden in jouw leven? De bewoners kregen allemaal van zuster Ann een zilverkleurig klavertje vier, een wens van geluk. Ze had ze allemaal gezegd.

Aan het eind van de bijeenkomst riep één van de bewoners, een enorme macho, luidkeels: 'Zuster! Dit is de eerste thema avond waar ik iets aan heb gehad!!'

Ik wens u veel heil en zegen in het nieuwe jaar!

ds. Jan Eerbeek